

ŠIAULIŲ JOVARO PROGIMNAZIJOS MOKINIŲ TURIZMO RENGINIŲ (ŽYGIŲ, IŠVYKŲ, EKSKURSIJŲ, SAŠKRYDŽIŲ, VARŽYBŲ) ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokinių turizmo renginių organizavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato mokinių turizmo renginių (žygių, išvykų, ekskursijų, sąskrydžių, varžybų) (toliau – Turizmo renginiai) organizavimo tvarką Šiaulių Jovaro progimnazijoje ir yra parengti vadovaujantis Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro patvirtintu vaikų turizmo renginių organizavimo aprašu (2005 m. kovo 1 d. įsakymu Nr. ISAK -330).

2. Aprašo tikslas – reglamentuoti turizmo renginių organizavimą, vykdymą ir laiduoti renginiuose dalyvaujančių mokinių saugumą.

3. Aprašas taikomi Jovaro progimnazijos mokytojams, organizuojantiems ir vykdančioms vaikų iki 18 metų imtinai turizmo renginius Lietuvos Respublikos teritorijoje.

4. Mokinių grupės, naudodamosi visuomeniniais, vandens keliais, keliaudamos draustiniais ar kitomis riboto lankomumo teritorijomis, privalo vadovautis saugaus eismo taisyklėmis, nustatytomis šiems keliams ir teritorijoms.

5. Apraše vartojamos sąvokos:

ekskursija – trumpiau kaip parą trunkantis turistinių objektų lankymas nustatyta maršrutu ugdymo tikslais, kurį vykdo gidas arba mokytojas;

gidas – asmuo, kuris suteikia specialią informaciją apie lankomus muziejus, meno galerijas, gamtos, kultūros, mokslo, parodų ar kitus objektus arba vietas;

išvyka – organizuotas vaikų grupių keliavimas į numatytą turizmo objektą panaudojant transporto priemones;

sąskrydis – organizuotas vaikų susibūrimas gamtinėje aplinkoje (stovyklavietėje) poilsio ar ugdymo tikslais;

turizmo renginio vadovas – asmuo, turintis tinkamą pasirengimą, organizuojantis pasiruošimą turizmo renginiui ir jam vadovaujantis;

turistinė stovykla – trumpalaikio vaikų poilsio organizavimas rekreacinėje teritorijoje įrengtoje stovyklavietėje;

vaikų turizmo renginys – trumpalaikės neformaliojo vaikų švietimo programos (gali būti sudedamoji formaliojo ir neformaliojo švietimo programos dalis) vykdymas keičiant vietą pažintiniais, rekreaciniais ir sportiniais tikslais;

varžybos – organizuotas vaikų (jų grupių) rungtyniavimas ugdymo tikslais;

žygis – įvairios trukmės ugdymo tikslais organizuotas keliavimas nustatyta maršrutu pėsčiomis ar naudojant įvairias priemones;

6. Kitos Apraše naudojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo pakeitimo įstatyme (Žin., 2011, Nr. 38-1804) vartojamas sąvokas.

II. TURIZMO RENGINIŲ PROGRAMOS

7. Turizmo renginių programos rengiamos vadovaujantis Bendrųjų iš valstybės ir savivaldybių biudžetų finansuojamų neformaliojo švietimo programų kriterijų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. ISAK - 991 (Žin., 2004, Nr. 98-3663) ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 5 d.

įsakymo Nr. V-1214 redakcija (Žin., 2011, Nr. 88-4219). Turizmo renginių programą sudaro šios sudėtinės dalys:

- 7.1. turizmo renginio forma (žygis, išvyka, ekskursija, sąskrydis, varžybos ir kt.);
- 7.2. programos pavadinimas (maršrutas);
- 7.3. programos rengėjas, jo kvalifikacija;
- 7.4. programos trukmė (išvykimo-parvykimo laikas; nakvynės vieta (jei vykstama su nakvyne));
- 7.5. dalyviai, jų skaičius, amžius;
- 7.6. tikslas (aiškus tikslas);
- 7.7. uždaviniai (konkretūs įgyvendinami uždaviniai, atitinkantys dalyvių amžių ir poreikius, ugdomos kompetencijos);
- 7.8. turinys (metodai, priemonės, padedantys siekti iškelto tikslo ir uždavinių, ugdyti kompetencijas. Suderinamumas su formaliojo švietimo programa ar jos moduliais);
- 7.9. įranga, literatūra;
- 7.10. pasiekimai ir jų vertinimas (dalyvių pasiekimų vertinimas (įsivertinimas)).
8. Žygio, ekskursijos, išvykos programos ir sąskrydžio, varžybų nuostatus rengia turizmo renginio vadovas, tvirtina Jovaro progimnazijos direktorius.
9. Turistinės stovyklos programos rengiamos pagal Vaikų vasaros poilsio programų finansavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. vasario 2 d. įsakymu Nr. ISAK - 165 (Žin., 2005, Nr. 18-591)

III. TURIZMO RENGINIŲ DALYVIŲ SAUGUMO UŽTIKRINIMAS

10. Turizmo renginiuose leidžiama dalyvauti:
 - 10.1. vienos dienos trukmės žygiuose pėsčiomis, išvykose ir mokomosiose ekskursijose nuo 6 metų;
 - 10.2. dviejų dienų žygiuose pėsčiomis nuo 9 metų;
 - 10.3. žygiuose slidėmis, vandens turizmo priemonėmis nuo 12 metų;
 - 10.4. žygiuose dviračiais nuo 12 metų, o jeigu vaikai yra išklause papildomą mokymo kursą ir turi mokyklos išduotą pažymėjimą – ne jaunesniems kaip 10 metų;
 - 10.5. sąskrydžiuose, varžybose – šių renginių nuostatuose numatyta tvarka;
 - 10.6. jaunesni negu Aprašo 10.1-10.4 punktuose nurodyti vaikai gali dalyvauti turizmo renginiuose tik turėdami tėvų arba teisėtų vaiko globėjų rašytinį sutikimą.
11. Vaikai, nepriskirti pagrindinei medicininei fizinio pajėgumo grupei arba turintys specialiųjų ugdymosi poreikių, dviejų dienų ir ilgiau trunkančiuose turizmo renginiuose gali dalyvauti tik su gydytojo leidimu ir tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimu.
12. Vaikų grupei, dalyvaujančiai turizmo renginiuose, progimnazijos direktorius skiria turizmo renginio vadovą. Didesnėms nei 15 vaikų grupėms skiriami 2 turizmo renginio vadovai.
13. Progimnazijos direktorius, užtikrindamas turizmo renginių dalyvių saugumą:
 - 13.1. įsakymu tvirtina turizmo renginio programą, dalyvių sąrašą, turizmo renginio vadovo (-ų) kandidatūrą (-as);
 - 13.2. saugos ir sveikatos klausimais moko ir atestuoja turizmo renginių vadovą (-us) vadovaudamasis Mokymo ir atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais bendrųjų nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. A1-223/V-792 (Žin., 2004, Nr.13-395), nustatyta tvarka;
 - 13.3. padeda pasiruošti turizmo renginiui;
 - 13.4. atsako už pasirengimą turizmo renginiui, jo eigą ir pedagoginius rezultatus;
 - 13.5. nustato turizmo renginių vadovo (-ų) pareigas;
 - 13.6. už gerą programos vykdymą gali paskatinti turizmo renginio vadovą ir vaikus;
 - 13.7. už programos vykdymo pažeidimus turizmo renginio vadovą gali nubausti drausmine tvarka.

14. Turizmo renginio vadovas, užtikrindamas turizmo renginių mokinių saugumą:

14.1. rengdamas žygio, ekskursijos, išvykos programą numato detalų maršrutą (atsižvelgia į dalyvių amžių, jų pasirengimo lygį ir fizinę būklę, nustato išvykimo, atvykimo vietą ir laiką, nakvynės vietą);

14.2. apie vykdomą turizmo renginį informuoja mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus);

14.3. supažindina grupės narius su pirmosios pagalbos teikimu ir naudojimusi pirmosios pagalbos vaistinėle, saugaus eismo taisyklėmis, aplinkosaugos, priešgaisrinės saugos bei maudymosi reikalavimais. Saugos instruktažus su vaikais registruoja tam skirtame žurnale;

14.4. vadovaujantis patvirtinta turizmo renginio programa užtikrina mokinių saugą renginio metu, moka suteikti pirmąją medicininę pagalbą;

14.5. susidarius situacijai, gresiančiai mokinių saugai pakeičia maršrutą, sustabdo arba nutraukia turizmo renginio vykdymą.

15. Turizmo renginiuose dalyvaujantys mokiniai nuo 14 metų:

15.1. susipažinę su turizmo renginio organizavimo tvarka ir saugos reikalavimais pasirašo žurnale;

15.2. prieš turizmo renginį pasiskirsto pareigomis, užduotimis ir kt.;

15.3. privalo laikytis elgesio normų, būti drausmingi ir mandagūs, vykdyti turizmo renginio vadovo(-ų) nurodymus.

IV. MAUDYMOŠI REIKALAVIMAI

16. Turizmo renginiuose maudytis galima tik sveikatingumo, higienos, o ne sporto tikslais.

17. Vykdam turizmo renginius maudymosi vieta parenkama iš anksto. Maudytis leidžiama tik paplūdimiuose ir kitose nustatyta tvarka įrengtose maudymosi vietose vadovaujantis Lietuvos higienos normos HN 79:2004 "Vaikų vasaros poilsio stovyklos. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai", patvirtintais Lietuvos respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. V - 275 (Žin., 2004, Nr.44-2956) reikalavimais:

17.1. maudymosi vietų vaikams ribos turi būti pažymėtos; gylis maudymosi vietose turi būti ne didesnis kaip 0,7 metro ikimokyklinio amžiaus vaikams ir vaikams, nemokantiems plaukti, bei ne didesnis kaip 1,3 metro mokyklinio amžiaus mokantiems plaukti vaikams;

17.2. maudymosi vietose priėjimas prie vandens turi būti neslidus, neklampus;

17.3. maudymosi vietose neturi būti šalto gruntinio vandens versmių, verpetų, didelių bangų, vandens telkinio dugnas neturi būti akmenuotas, klampus, duobėtas, užterštas, vandens paviršius neturi būti apaugęs dumbliais;

18. Maudymosi plotą privalo žinoti visi besimaudantieji.

19. Maudomasi tik turizmo renginio vadovui leidus ir jam stebint.

20. Vienu metu gali maudytis ne daugiau kaip 8 vaikai. Maudymosi metu turizmo renginio vadovui reikia būti labai atidžiam.

21. Maudymosi metu draudžiama be reikalo šūkauti, nes šauksmas yra pagalbos prašymo signalas.

V. KITI REIKALAVIMAI

22. Kūrenti laužus galima tik specialiai tam įrengtose laužavietėse ir stovyklavietėse.

23. Draudžiama naikinti priešgaisrinius įrenginius, deginti atliekas, mėtyti degančius degtukus, teršti gamtą, naikinti arba žaloti medžius, gyvūnus.

24. Pastebėjus gaisrą, skubiai pranešti apie jį priešgaisrinei tarnybai, telefonu 01 (112).

25. Vykstant į turizmo renginį reikia: nesivežti greitai gendančių maisto produktų, pasirūpinti tinkama sezonui apranga, turėti pirmosios medicinos pagalbos rinkinį, esant rimtiems sveikatos sutrikimams, skubiai pranešti greitosios medicinos pagalbos tarnybai, telefonu 03 (112).

26. Turizmo renginiuose laikytis saugaus eismo taisyklių ir žmogaus saugos reikalavimų.

VI. MOKINIŲ TURIZMO RENGINIŲ ORGANIZAVIMO TVARKA

27. Turizmo renginio vadovas, suderinęs su skyriaus vedėju, kuriojančiu turizmo renginį, raštinės vedėjui pateikia šiuos dokumentus:

27.1. prašymą;

27.2. turizmo renginio programą (1 priedas).

28. Raštinės vedėjas registruoja prašymą ir pateikia jį progimnazijos direktoriui.

29. Turizmo renginio vadovas, gavęs progimnazijos direktoriaus leidimą:

29.1. apie vykdomą turizmo renginį informuoja mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus) (2 priedas);

29.2. gavęs tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimą, sudaro turizmo renginio dalyvių sąrašą (3 priedas);

29.3. parengia saugos ir sveikatos instrukciją (4 priedas);

29.4. instruktuoja renginio dalyvius ir saugos instruktažą fiksuoja „Turizmo renginiuose dalyvaujančių mokinių saugos instruktavimų registravimo žurnale“ (5 priedas).

30. Skyriaus vedėjas, kuriojantis turizmo renginį, gavęs renginio dalyvių sąrašą (3 priedas) ir užpildytą „Turizmo renginiuose dalyvaujančių mokinių saugos instruktavimų registravimo žurnalo“ (5 priedas) formą, parengia direktoriaus įsakymą.
